

VLIEGVAKANTIE VRAAGT OM STERKE DOSIS ZELFKRITISCH VERMOGEN

... Ons vermogen tot zelfkritiek staat op de tocht wanneer vliegvakanties vanzelfsprekend zijn. Maar wie regelmatig vliegt, zal nogal wat moeite moeten doen om aan te tonen dat die nieuwe vliegreis echt waardevol is.

Ontspanning gunnen wij iedereen van harte en na twee jaar corona en crisis lonkt de zonnige zorgeloosheid in het buitenland. Maar één langeafstandsvlucht kost gemiddeld 1,9 ton CO₂-uitstoot per passagier. En het Klimaatakkoord van Parijs zegt dat in 2030 de norm voor CO₂-uitstoot 2 tot 2,5 ton per persoon per jaar moet zijn. Om dit in perspectief te plaatsen: de gemiddelde CO₂-uitstoot per persoon per jaar in Nederland ligt momenteel boven de 9 ton. Wie de wereld om zich heen en de generaties van de toekomst een warm hart toedraagt,

Hoe meer je vliegt, hoe minder een nieuwe vliegreis iets toevoegt.

kan daarom niet zorgeloos door de lucht reizen. Dat betekent niet dat vliegvakanties geen waardevolle vakanties kunnen zijn. Door ver te reizen doen we nieuwe ervaringen op, leren we andere culturen kennen en verbreden we onze horizon. Het zijn vaak juist deze reizen die ons een leven lang bijblijven. Het is daarom niet verbaazingwekkend dat verre reizen het meest voorkomende item op wensenlijstjes zijn. Er zijn, kortom, goede redenen om te reizen. En vooral voor verre reizen is het vliegtuig soms noodzakelijk. Toch heeft iedere reiziger twee belangrijke verantwoordelijkheden wanneer het gaat om zijn of haar vliegvakantie. Allereerst delen zij in de gemeenschappelijke verantwoor-

Net als alcohol en ijs zijn vliegvakanties onderhevig aan de wet van het afnemend grensnut: hoe meer je ervan hebt, hoe minder iets extra's er dan nog wat aan toevoegt.

delijkheid een duurzame wereld te realiseren. Dat kan voor het individu betekenen helemaal van vliegvakanties af te zien. Dat betekent soms de auto of trein te nemen in plaats van het vliegtuig. En soms betekent dat een verre vakantiebestemming links te laten liggen. Voor wie dit een stap te ver gaat: ieders aandeel in de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor een duurzame wereld zou tenminste moeten betekenen dat al het mogelijke wordt gedaan de klimaat schade van een vlucht te compenseren. Daar zijn online handige rekentools voor te vinden. En als vuistregel geldt: als het te compenseren bedrag te laag lijkt te zijn om waar te zijn, dan is het dat waarschijnlijk ook. De tweede verantwoordelijkheid van de reiziger is om

te bedenken of een vliegvakantie wel écht iets toevoegt. Uiteindelijk is vrijwel altijd de reiziger zelf in de beste positie om na te gaan hoe waardevol zo'n vliegvakantie is. Wordt het een levensveranderende ervaring of een vakantie die net zo leuk zal zijn als een trein- of autovakantie? Niet iedereen wordt gelukkig van zo'n vliegreis. Reclamefolders geven een vertekend beeld. En is het zoveelste bezoek aan een zonovergoten eiland echt een manier om meer kennis en ervaring van andere culturen op te doen? Dit roept natuurlijk een dilemma op. Iemand die wil vliegen, kan de voordelen van zo'n vlucht opzettelijk rooskleurig voorstellen. En daarom is dus die nadruk op persoonlijke verantwoordelijkheid belangrijk. Wie

een vliegvakantie op ethische grond wil rechtvaardigen, kan niet zonder een sterke dosis zelfkritisch vermogen. Maar juist dat vermogen staat op de tocht wanneer vliegvakanties vanzelfsprekend zijn en de echte waarde ervan niet wordt bevestigd. Juist de reiziger zelf heeft dus een sleutelrol in het beantwoorden van de vraag of een vliegvakantie waardevol is. Bovendien is iedere vliegvakantie een gemiste kans om onze horizon te verbreden. Totdat emissievrije luchtvaart mogelijk is, vraagt een duurzame toekomst een verandering in hoe wij onze vrije tijd besteden. Wie het vliegtuig laat staan, kan onderdeel zijn van die toekomst door ontspanning en geluk te realiseren op een manier die een lagere of zelfs

geen negatieve klimaatinvloed heeft. Deze creativiteit en verbeelding zijn een belangrijk individueel wapen tegen klimaatverandering. Deze twee verantwoordelijkheden gaan iedere reiziger aan. En vooral wie regelmatig vliegt, zal in de praktijk veel moeite moeten doen om het argument van de grond te krijgen dat die nieuwe vliegvakantie waardevol is. Net als alcohol en ijs zijn vliegvakanties onderhevig aan de wet van het afnemend grensnut: hoe meer je ervan hebt, hoe minder iets extra's er dan nog wat aan toevoegt. Dus beste reiziger, trek erop uit. Ontdek, geniet, en ontspan. Maar laat, als het even kan, het vliegtuig staan. Laten we tijdens onze vakantie het klimaatprobleem niet groter maken dan het al is. <